

SCIENCE
PROBLEMS.UZ

ISSN 2181-1342

Actual problems of social and humanitarian sciences
Актуальные проблемы социальных и гуманитарных наук

Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari

3-maxsus
son (5-jild)

2025

SCIENCEPROBLEMS.UZ

IJTIMOIIY-GUMANITAR FANLARNING DOLZARB MUAMMOLARI

№ 5/3 (5) – 2025

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

TOSHKENT-2025

BOSH MUHARRIR:

Isanova Feruza Tulqinovna

TAHRIR HAY'ATI:

07.00.00- TARIX FANLARI:

Yuldashev Anvar Ergashevich – tarix fanlari doktori, siyosiy fanlar nomzodi, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Mavlanov Uktam Maxmasabirovich – tarix fanlari doktori, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Xazratkulov Abror – tarix fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti.

Tursunov Ravshan Normuratovich – tarix fanlari doktori, O'zbekiston Milliy Universiteti;

Xolikulov Axmadjon Boymahmatovich – tarix fanlari doktori, O'zbekiston Milliy Universiteti;

Gabrielyan Sofya Ivanovna – tarix fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston Milliy Universiteti.

Saidov Sarvar Atabullo o'g'li – katta ilmiy xodim, Imom Termiziy xalqaro ilmiy-tadqiqot markazi, ilmiy tadqiqotlar bo'limi.

08.00.00- IQTISODIYOT FANLARI:

Karlibayeva Raya Xojabayevna – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Nasirxodjayeva Dilafruz Sabitxanovna – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Ostonokulov Azamat Abdukarimovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent moliya instituti;

Arabov Nurali Uralovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

Xudoyqulov Sadirdin Karimovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Azizov Sherzod O'ktamovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston Respublikasi Bojxona instituti;

Xojayev Azizxon Saidaloxonovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, Farg'ona politexnika instituti

Xolov Aktam Xatamovich – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Shadiyeva Dildora Xamidovna – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent v.b, Toshkent moliya instituti;

Shakarov Qulmat Ashirovich – iqtisodiyot fanlari

nomzodi, dotsent, Toshkent axborot texnologiyalari universiteti

09.00.00- FALSAFA FANLARI:

Hakimov Nazar Hakimovich – falsafa fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Yaxshilikov Jo'raboy – falsafa fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

G'aybullayev Otabek Muhammadiyevich – falsafa fanlari doktori, professor, Samarqand davlat chet tillar instituti;

Saidova Kamola Uskanbayevna – falsafa fanlari doktori, "Tashkent International University of Education" xalqaro universiteti;

Hoshimxonov Mo'min – falsafa fanlari doktori, dotsent, Jizzax pedagogika instituti;

O'roqova Oysuluv Jamoliddinovna – falsafa fanlari doktori, dotsent, Andijon davlat tibbiyot instituti, Ijtimoiy-gumanitar fanlar kafedrasini mudiri;

Nosirxodjayeva Gulnora Abdukaxxarovna – falsafa fanlari nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Turdiyev Bexruz Sobirovich – falsafa fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent, Buxoro davlat universiteti.

10.00.00- FILOLOGIYA FANLARI:

Axmedov Oybek Saporbayevich – filologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Ko'chimov Shuxrat Norqizilovich – filologiya fanlari doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hasanov Shavkat Ahadovich – filologiya fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

Baxronova Dilrabo Keldiyorovna – filologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Mirsanov G'aybullo Qulmurodovich – filologiya fanlari doktori, professor, Samarqand davlat chet tillar instituti;

Salaxutdinova Musharraf Isamutdinovna – filologiya fanlari nomzodi, dotsent, Samarqand davlat universiteti;

Kuchkarov Raxman Urmanovich – filologiya fanlari nomzodi, dotsent v/b, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Yunusov Mansur Abdullayevich – filologiya fanlari nomzodi, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Saidov Ulugbek Aripovich – filologiya fanlari nomzodi, dotsent, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi.

12.00.00- YURIDIK FANLAR:

Axmedshayeva Mavlyuda Axatovna – yuridik fanlar doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Muxitdinova Firyuza Abdurashidovna – yuridik fanlar doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Esanova Zamira Normurotovna – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan yurist, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hamroqulov Bahodir Mamasharifovich – yuridik fanlar doktori, professor v.b., Jahon iqtisodiyoti va diplomatiya universiteti;

Zulfiqorov Sherzod Xurramovich – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasi Jamoat xavfsizligi universiteti;

Xayitov Xushvaqt Saparbayevich – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Asadov Shavkat G'aybullayevich – yuridik fanlar doktori, dotsent, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Ergashev Ikrom Abdurasulovich – yuridik fanlari doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Utemuratov Maxmut Ajimuratovich – yuridik fanlar nomzodi, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Saydullayev Shaxzod Alixanovich – yuridik fanlar nomzodi, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hakimov Komil Baxtiyarovich – yuridik fanlar doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Yusupov Sardorbek Baxodirovich – yuridik fanlar doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Amirov Zafar Aktamovich – yuridik fanlar doktori (PhD), O'zbekiston Respublikasi Sudyalari oliy kengashi huzuridagi Sudyalari oliy maktabi;

Jo'rayev Sherzod Yuldashevich – yuridik fanlar nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Babadjanov Atabek Davronbekovich – yuridik fanlar nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Normatov Bekzod Akrom o'g'li — yuridik fanlar bo'yicha falsafa doktori, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Rahmatov Elyor Jumaboyevich — yuridik fanlar nomzodi, Toshkent davlat yuridik universiteti;

13.00.00- PEDAGOGIKA FANLARI:

Xashimova Dildarxon Urinboyevna – pedagogika fanlari doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Ibragimova Gulnora Xavazmatovna – pedagogika fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Zakirova Feruza Maxmudovna – pedagogika fanlari doktori, Toshkent axborot texnologiyalari universiteti huzuridagi pedagogik kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish tarmoq markazi;

Kayumova Nasiba Ashurovna – pedagogika fanlari doktori, professor, Qarshi davlat universiteti;

Taylanova Shoxida Zayniyevna – pedagogika fanlari doktori, dotsent;

Jumaniyozova Muhayyo Tojiyevna – pedagogika fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Ibraximov Sanjar Urunbayevich – pedagogika fanlari doktori, Iqtisodiyot va pedagogika universiteti;

Javliyeva Shaxnoza Baxodirovna – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), Samarqand davlat universiteti;

Bobomurotova Latofat Elmurodovna — pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), Samarqand davlat universiteti.

19.00.00- PSIXOLOGIYA FANLARI:

Karimova Vasila Mamanosirovna – psixologiya fanlari doktori, professor, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti;

Hayitov Oybek Eshboyevich – Jismoniy tarbiya va sport bo'yicha mutaxassislarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish instituti, psixologiya fanlari doktori, professor

Umarova Navbahor Shokirovna– psixologiya fanlari doktori, dotsent, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti, Amaliy psixologiyasi kafedrasi mudiri;

Atabayeva Nargis Batirovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti;

Shamshetova Anjim Karamaddinovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Qodirov Obid Safarovich – psixologiya fanlari doktori (PhD), Samarqand viloyat IIB Tibbiyot bo'limi psixologik xizmat boshlig'i.

22.00.00- SOTSILOGIYA FANLARI:

Latipova Nodira Muxtarjanovna – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston milliy universiteti kafedra mudiri;

Seitov Azamat Po'latovich – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston milliy universiteti;

Sodiqova Shohida Marxaboyevna – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston xalqaro islom akademiyasi.

23.00.00- SIYOSIY FANLAR

Nazarov Nasriddin Ataqulovich –siyosiy fanlar doktori, falsafa fanlari doktori, professor, Toshkent arxitektura qurilish instituti;

Bo'tayev Usmonjon Xayrullayevich –siyosiy fanlar doktori, dotsent, O'zbekiston milliy universiteti kafedra mudiri.

OAK Ro'yxati

Mazkur jurnal Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi Rayosatining 2022-yil 30-noyabrda 327/5-son qarori bilan tarix, iqtisodiyot, falsafa, filologiya, yuridik va pedagogika fanlari bo'yicha ilmiy darajalar yuzasidan dissertatsiyalar asosiy natijalarini chop etish tavsiya etilgan ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan.

“Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari” elektron jurnali 2020-yil 6-avgust kuni 1368-sonli guvohnoma bilan davlat ro'yxatiga olingan.

Muassis: “SCIENCEPROBLEMS TEAM”
mas'uliyati cheklangan jamiyati

Tahririyat manzili:

100070. Toshkent shahri, Yakkasaroy tumani, Kichik Beshyog'och ko'chasi, 70/10-uy. Elektron manzil:

scienceproblems.uz@gmail.com

Bog'lanish uchun telefon:

(99) 602-09-84 (telegram).

MUNDARIJA

07.00.00 – TARIX FANLARI

<i>Юсупов Хуршид Муратжанович</i> ПЕРВЫЕ ШАГИ ДВУХСТОРОННЕГО СОТРУДНИЧЕСТВА САУДОВСКОЙ АРАВИИ С МОМЕНТА НЕЗАВИСИМОСТИ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН	9-13
<i>Najmiddinov Zafar Xoshimjonovich</i> O'RTA OSIYO FAQIHLARINING MUSANNIFAK ASARLARIGA TA'SIRI XUSUSIDA	14-19

08.00.00 – IQTISODIYOT FANLARI

<i>Madraimova Marxamat Raximberganovna</i> XORAZM VILOYATIDA KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIKNI DAVLAT TOMONIDAN TARTIBGA SOLISHNING OBYEKTIV ZARURLIGI VA AHAMIYATI	20-23
<i>Abdullaev Jamshid, Hayitov Afruz, Xusenov Muxammadali</i> SUN'IY INTELLEKT — XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA SAMARADORLIKNI OSHIRISH VOSITASI SIFATIDA	24-30
<i>Абдуллаев Алтинбек Янгибаевич</i> ДОННИ ҚАЙТА ИШЛАШ КОРХОНАЛАРИДА МАҲСУЛОТ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ХАРАЖАТЛАРИ ҲИСОБИНИ ЮРИТИШ ВА ТАННАРХ КАЛКУЛЯЦИЯСИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ	31-46
<i>Ziyadullayev Zuxriddin Ilxom o'g'li</i> TIJORAT BANKLARI TRANSFORMATSIYASI BORASIDA NAZARIY VA HUQUQIY ASOSLAR	47-51
<i>Alimova Saboxat Gaziyevena, Erkinova Sevinch</i> YASHIL IQTISODIYOT VA ATROF MUHIT MUAMMOLARI	52-56
<i>Zokirova Gavxar</i> GLOBAL PENSIYA TIZIMLARI BARQARORLIGI VA YETARLILIGI TAHLILI	57-66

09.00.00 – FALSAFA FANLARI

<i>Tursunkulova Shaxnoza Tuychiyevena, Muxtorov Muxsin Jabborovich</i> TASAVVUFDA INSON MA'NAVIY KAMOLOTI MASALASI	67-73
<i>O'rinboyev Davlatjon Bahtiyorovich</i> IJTIMOIY FALSAFADA STRATEGEMALARNING O'RNI VA AHAMIYATI	74-79
<i>Alimov Mansur Narboyevich</i> PEDAGOGIYALARNING MA'NAVIY-AXLOQIY VA KASBIY RIVOJLANTIRISHDA AJDODLAR MA'NAVIY MEROSINING O'RNI. ("SILSILAT UL-ORIFIYN VA TAZKIRATU-S-SIDDIQIYN" ASARI MISOLIDA)	80-87
<i>To'xtasinov Shukurjon Shavkatjon o'g'li</i> MILLIY BIRLIK VA SIYOSIY HOKIMIYATGA DOIR JADIDLAR QARASHLARINING IJTIMOIIY- FALSAFIY AHAMIYATI	88-95
<i>Nurmatova Umida Jalolidinovna</i> AN'ANAVIY O'QISHNING GNOSEOLOGIK JIHATLARI	96-101

10.00.00 – FILOLOGIYA FANLARI

<i>Abdullaeva Charos Baxramovna</i> ZAMONAVIY LINGVISTIKADA REKLAMA DISKURSI TUSHUNCHASI	102-105
<i>Umarqulova Munira Zohidjon qizi</i> ILMIY-FANTASTIK ADABIYOT: JANRNING SHAKLLANISHI, RIVOJLANISHI VA POETIK CHEGARALARI	106-119
<i>Xaydarova Gavhar Abdukadirovna</i> ZAMONAVIY LINGVISTIK MADANIYAT KONTEKSTIDA "SPORT DISKURSI" TUSHUNCHASINING NAMOYON BO'LISHI	120-124
<i>Mirzarahimov Bahodir Shavkat o'g'li</i> "XALQ SO'ZI" GAZETASINING MATNLARINI DAVR BO'YICHA TASNIFLASH BOSQICHLARI	125-129
<i>Boboqulova Nilufar Xayrullo qizi</i> INGLIZ VA O'ZBEK TILLARIDA SHOULDER/YELKA, ELBOW/TIRSAK HAMDA WRIST/BILAK SOMATIK KOMPONENTLI MAQOLLARNING KONSEPTUAL TAHLILI	130-137
<i>Yangiboyeva Feruza Ortiq qizi</i> TIPS FOR TEACHING ENGLISH: STRATEGIES FOR EFFECTIVE LANGUAGE LEARNING	138-145
<i>Ибодуллаева Гавхар Уринбаевна</i> ОБУЧЕНИЕ ШКОЛЬНИКОВ К НАЧАЛЬНОМУ УРОВНЮ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА В СРЕДНЕ- ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ШКОЛАХ В УСЛОВИЯХ ИНКЛЮЗИВНОГО ОБРАЗОВАНИЕ	146-151
<i>Kuvvatov Raxmatulla Hikmatillayevich</i> SAN'ATGA OID AFORIZMLARNING LINGVOKULTUROLOGIK TAHLILI.....	152-156
<i>Ibodullayeva Gulshod Urinovna</i> CHET TILLARINI O'RGANISHDA IMMERSIV O'QITISH USLUBLARI –SAMARALI YO'NALISH, YONDASHUVLAR VA XULOSALAR.....	157-160
<i>Habibullayeva Gulsanam Inomjon qizi</i> INNOVATIVE METHODS OF TEACHING READING (FOR PRE INTERMEDIATE LEVELS)	161-165
<i>Berdimurotova Sevara Maxmudovna</i> TILSHUNOSLIKDA TERMINOLOGIYANING XUSUSIYATLARI.....	166-169

12.00.00 – YURIDIK FANLAR

<i>Kuchimova Shaxlo</i> VASIYATNOMANING OG'ZAKI SHAKLI VA UNI TUZISHDA ZAMONAVIY AXBOROT TEKNOLOGIYA VOSITALARIDAN FOYDALANISH ISTIQBOLLARI	170-176
<i>Jumanazarov Faxriddin Erkinovich</i> KONTRAFAKT MAHSULOTLARNI ANIQLASH VA ULARNING MUOMALASIGA QARSHI KURASHISH MUAMMOLARI	177-183
<i>Курбанова Эльмира Асадовна</i> ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ ОВД С ГОСУДАРСТВЕННЫМИ И ИНЫМИ ОРГАНИЗАЦИЯМИ ПО ПРОФИЛАКТИКЕ БЕЗНАДЗОРНОСТИ И ПРАВОНАРУШЕНИЙ СРЕДИ НЕСОВЕРШЕННОЛЕТНИХ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН	184-190

<i>Raxmatullayev Xurshidjon Shukurilla o'g'li</i> O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QONUNCHILIGIDA KRIPTO-AKTIV VA U BILAN BOG'LIQ BO'LGAN AYRIM MUAMMOLAR.....	191-195
<i>Aldamuratova Amangul Uralbayevna</i> FUQAROLIK PROTSESSIDA AJRIMLAR TUSHUNCHASI VA TURLARI	196-200
<i>Xakimov Jahongir Olimjon o'g'li</i> KIBERFIRIBGARLIK VA KIBERKORRUPSIYA – RAQAMLI DUNYODAGI MURAKKAB JINOYATLAR.....	201-208
<i>Ergashev Qaxramon Zokirjonovich</i> KORRUPSIYAVIY JINOYATLARGA QARSHI KURASHISHNING IJTIMOY ZARURATI.....	209-219
<i>Normatov Isomiddin Dustqul o'g'li</i> XUFIYONA IQTISODIYOTGA QARSHI KURASHISH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI	220-224
<i>Пулатов Темураббек Гайратжон угли</i> ПРАВОВЫЕ АСПЕКТЫ ПРИМЕНЕНИЯ ТЕХНОЛОГИЙ КИС В СЕКТОРЕ ФИНАНСОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ	225-231
13.00.00 – PEDAGOGIKA FANLARI	
<i>Yaqubov Fazliddin Muxitdinovich</i> JISMONIY TARBIYA VA SPORT MUTAXASSISLARINING ILMIY-TADQIQOTCHILIK KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISHDA FANLARARO INTEGRATSIYA	232-236
<i>Sharipova Farida Salimdjanoyn, Qo'ng'irotova Anorxol</i> TIBBIYOT OLIYGOHLARIDA "TIBBIY BIOLOGIYA" HAMDA "UMUMIY GENETIKA" FANLARINI O'QITISHDA INTERFAOL METODLAR SAMARADORLIGI	237-241
<i>Собирова Гулибарно Зайнутдин кизи</i> МЕТОДИКА ИНТЕРАКТИВНОГО ОБУЧЕНИЯ В РАЗВИТИИ КРИТИЧЕСКОГО МЫШЛЕНИЯ НА УРОКАХ РУССКОГО ЯЗЫКА	242-252
<i>Salayev Donyor Baxtiyarovich</i> ZAMONAVIY JISMONIY TAYYORGARLIKNING NAZARIY VA AMALIY ASOSLARI.....	253-259
<i>Turdimuratov Dilmurad Yuldashevich</i> OLIY TA'LIM MUASSASASIDA BOKS MURABBIYLARINI KASBGA YO'NALTIRISH TIZIMINING XUSUSIYATLARI	260-266
<i>Hakimova Nargiza Uralovna</i> YOSH KURASHCHI QIZLARDA MUVOZANAT QOBILIYATINI RIVOJLANTIRISHDA RAQS VA HARAKATLI O'YINLARDAN FOYDALANISH TEXNOLOGIYASI	267-273
<i>Otepbergenov Jetkerbay Sakbergenovich</i> MODULLI TA'LIM SHAROITIDA TALABALARNI INTELLEKTUAL RIVOJLANTIRISHGA UNDASH MUAMMOSI	274-279

Received: 10 April 2025
Accepted: 15 April 2025
Published: 28 April 2025

Article / Original Paper

SUN'YI INTELLEKT — XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA SAMARADORLIKNI OSHIRISH VOSITASI SIFATIDA

Abdullaev Jamshid Obidovich

Biznes boshqaruvi va aniq fanlar
kafedrası assistenti SamDU Urgut filiali,
E-mail: jamshed1980@gmail.com

Hayitov Afruz Xurshidovich

Sh.Rashidov nomidagi Sam DU Urgut filiali talabasi
E-mail: hayitovafruz@gmail.com

Xusenov Muxammadali Murodulla o'g'li

Sh.Rashidov nomidagi Sam DU Urgut filiali talabasi

Annotatsiya. Bozor iqtisodiyotini tizimli inqirozdan chiqarish va yangi texnologik tartibga o'tishning eng samarali usullaridan biri bu sun'iy intellekt va jamiyatning raqamli transformatsiyasidan foydalanishni kengaytirishdir. Shu munosabat bilan, xizmat ko'rsatishning turli sohalarida sun'iy intellekt algoritmlarini joriy etish istiqbollarini baholashga bag'ishlangan ushbu maqola mavzusi dolzarbdır. Maqolada sun'iy intellektning turli modellari va xizmatlaridan foydalanish bo'yicha to'plangan jahon tajribasi va amaliyoti tizimlashtirildi, turli biznes jarayonlarida neyron tarmoqlardan foydalanishning ijobiy va salbiy oqibatlari aniqlandi. Shuningdek, aniq misollar va texnologik sikllarda mashina algoritmlarini qo'llash samaradorligi keltirildi. Turli xil xizmat sohalarida sun'iy intellekt algoritmlarini joriy etish natijalarini tushunish, bu esa sun'iy intellekt tizimlarini yanada rivojlantirishning asosiy yo'nalishlarini, shuningdek, muammolar ko'lamini aniqlash imkonini berdi.

Kalit so'zlar: sun'iy intellekt, xizmat ko'rsatish, algoritim, neyron tarmoqlar, IT texnologiyalari, innovatsiyalar, biznes, samaradorlik.

ARTIFICIAL INTELLIGENCE AS A TOOL FOR INCREASING EFFICIENCY IN THE SERVICE FIELD

Abdullaev Jamshid Obidovich

Assistant teacher, Department of Business
Administration and Exact Sciences of SamGU
Urgut branch
E-mail: jamshed1980@gmail.com

Hayitov Afruz Khurshidovich

student of Urgut branch of the SamSU
named after Sh. Rashidov
E-mail: hayitovafruz@gmail.com

Khusenov Mukhammadali Murodulla uglu

student of Urgut branch of the SamSU
named after Sh. Rashidov

Abstract. One of the most effective ways to bring the market economy out of the systemic crisis and transition to a new technological order is the expansion of the use of artificial intelligence and the digital transformation of society. In this regard, the topic of this article, which is devoted to assessing the prospects for the implementation of artificial intelligence algorithms in various areas of service provision, is relevant. The article systematizes the world experience and practice of using various models and services of artificial intelligence, identifies the positive and negative consequences of using neural networks in various business processes. Also, specific examples and the effectiveness of using machine algorithms in technological cycles were given. Studying the results of the implementation of artificial intelligence algorithms in various areas of services, which made it possible to determine the main directions for further development of artificial intelligence systems, as well as the range of problems to be solved.

Keywords: artificial intelligence, service provision, algorithm, neural networks, IT technologies, innovations, business, efficiency.

DOI: <https://doi.org/10.47390/SP1342V5SI3Y2025N03>

Kirish. XXI asrda insoniyatning aqlli mashina yaratish haqidagi azaliy orzusi amalga oshmoqda, agar u barcha muammolarni hal qilmasa, insonning sodiq yordamchisiga aylanadi. Mutaxassislarning fikriga ko'ra, 2023 yilga kelib sun'iy intellekt elementlari barcha yangi dasturiy mahsulotlar va xizmatlarda mavjud bo'ladi [1]. Sun'iy intellekt dunyodagi kompaniyalarning 1/3 qismidan ko'prog'i tomonidan investitsiyalar uchun ustuvor yo'nalishga aylanadi va global yalpi ichki mahsulot (YaIM) o'sishi uchun asos bo'ladi [2, 3, 4].

Insonlar tomonidan ko'p vaqt sarflash orqali bajariladigan vazifalarni sun'iy intellekt bir necha soniya ichida bajarishi mumkin. Bugungi kunda sun'iy intellekt yordamida ular bank hisob raqamlarini ochishlari va xaridlarni o'n barobar tezroq amalga oshirishlari, yangi dori-darmonlarni ishlab chiqishlari, fond bozoriga sarmoya kiritishlari va parvozning kechikish vaqtini daqiqalargacha aniqlik bilan aniqlashlari mumkin. Sun'iy intellekt "yangi elektr" deb ataladi: u butun xizmat ko'rsatish sohalarini o'zgartiradi va kelajakda u butun sivilizatsiya qiyofasini o'zgartirishi mumkin.

Techtarget.com professional media-resursiga ko'ra, sun'iy intellekt – bu texnologiyalarning intellektual faoliyatga taqlid qilish, masalan, axborot va berilgan qoidalardan o'rganish, mantiqiy xulosalar chiqarish va o'z qarorlarini to'g'rilash qobiliyatidir. Sun'iy intellekt ekspert tizimlarini yaratish, tabiiy til ma'lumotlarini qayta ishlash, nutqni aniqlash va mashinani ko'rish hamda boshqalar uchun ishlatiladi [2] Yuqorida aytilganlar bilan bog'liq holda, mazkur yo'nalishda tadqiqotlar olib borish yanada dolzarbdir.

Shu sababli biznesning turli sohalarida yuqori intellektual yechimlardan foydalanish natijalarini tahlil qilish va biznes jarayonlariga sun'iy intellekt algoritmlarini joriy etishning istiqbolli yo'nalishlarini aniqlash bugungi kunning dolzarb masalalaridan hisoblanadi.

Mavzuga oid adabiyotlar tahlili. L.I. Arxipov, V.N. Babich va E.A. Kirillova tadqiqotlarida oxirgi 30 yil ichida insoniyat tomonidan yaratilgan ma'lumotlar hajmi avvalgi 3 ming yillikdagi hajmga teng va tez sur'atlarda o'sishda davom etmoqda hamda shu tariqa sun'iy intellektdan foydalanmasdan samaraga erishish mumkin bo'lmagan ulkan ma'lumotlar massivlarini (Big Data) hosil qilishi yetarlicha yoritib berilgan [2, 3].

N.V. Gorodnova tomonidan sun'iy intellekt algoritmlarini inson hayotiga qo'shimcha imkoniyatlarga ega yordamchi sifatida kiritish bunday integrasiyaning asosiy ustunligini olish imkonini bermishm – bu nafaqat qaror qabul qilish jarayonini tezlashtirish, balki ularning sifatini sezilarli darajada yaxshilashga olib kelishi asoslangan [5].

V.V.Jilin, O.A. Safaryanlarning tadqiqotlarida bugungi kunda kompaniyalar-ning 37 foizi algoritmik xizmatlar va sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanishi, bu kelajakda yangi

yuqori intellektli texnologiyalardan foydalanish imkoniyatlari doimiy ravishda oshib borishidan dalolat berishi yoritib o'tilgan [6].

L.I. Arxipov tomonidan 2018 yilda dunyoda Big Data va biznes-analitika xizmatlaridan foydalanishdan tushgan daromad hajmi 168,8 milliard AQSh dollarini tashkil etishi, prognozga ko'ra, 2022 yil oxiriga bu ko'rsatkich 274,3 milliard AQSh dollaridan oshishi tahlillar asosida yoritib berilgan [2].

Bugungi kunda xizmat ko'rsatish sohasida qo'llaniladigan sun'iy intellekt xizmatlarining asosini onlayn-do'konlar va virtual yordamchilarning (masalan, Alex, Cortan va Siri, My.Gov.uz) sun'iy intellekt bo'yicha tavsiyalari tashkil etadi [7]. Sun'iy intellekt kontentni foydalanuvchining afzalliklari va ommabopligiga ko'ra saralaydi, matnlarni taniydi, tushunadi hamda mustaqil ravishda yozadi, spamlarni filtrlaydi va bloklaydi, inson nutqini taniydi, odamlarni fotosurat, selfi va boshqa usullar bilan aniqlaydi. Bu iqtisodchilar va ekspertlarni bunday ta'sirning salbiy oqibatlari to'g'risidagi cheklangan ma'lumotlar tufayli sun'iy intellektning mehnat bozoriga ta'siri haqida qarama-qarshi xulosalarga olib keladi [5, 8].

Shuningdek, mijozlar bilan muloqot qilish uchun sun'iy intellekt kompaniyalari o'zaro aloqada bo'lgan va savollarga javob beradigan chatbotlardan foydalanadilar. Sun'iy intellekt tizimlari telekommunikasiya xizmatlarini ko'rsatishda, avtomobilsozlik va moliya sektorida faol qo'llaniladi. Ushbu texnologiyalar chakana savdo tarmoqlarida, FMCG (fast moving consumer goods) ishlab chiqarishda, media-biznesda va boshqalarda ham joriy etilmoqda [9, 10].

Yuqoridagilarga asolangan holda bugungi kunda biznes faoliyatni rivodlantirish, mijozlar bilan o'zaro muloqot qilish, har bir jarayonni tezkorlik bilan tahlil qilish va qarorlar qabul qilish jarayonlarini tezlashtirishda sun'iy intellekt tizimlaridan foydalanishni taqozo etadi.

Tadqiqot metodologiyasi. Xizmat ko'rsatish turli sohalarida sun'iy intellekt dasturlari va xizmatlarini tatbiq etish natijalarini o'rganish bo'lib, bu sun'iy intellekt tizimlarini yanada rivojlantirishning asosiy yo'nalishlarini aniqlash imkonini berdi. Sun'iy intellekt va axborot texnologiyalarining hayotda keng qo'llanilishi bilan bog'liq asosiy muammolar, xavf va tahdidlar jamiyat, shaxs va davlat miqyosida ularni joriy etish ahamiyati yoritildi. Sun'iy intellekt xizmatlarini joriy etishning asosiy maqsadi texnologik va biznes jarayonlarida odamni to'liq almashtirish emas, balki inson mehnati samaradorligini va umuman biznes samaradorligini oshirishdir.

Tahlil va natijalar. Sun'iy intellekt tizimlarining jadal rivojlanishi uni chuqur o'rganish neyron tarmoqlari asosida o'zini yaxshilash imkonini beradi. 2015 yildan 2018 yilgacha bo'lgan davrda 3465 milliard dollarga, AQShda esa 1393 milliard dollarga etgan sun'iy intellekt startaplarining o'sishi buni tasdiqlaydi. 2017 yilda bunday sun'iy intellekt kompaniyalarining eng ko'p soni AQShda ro'yxatga olingan, o'sha paytda 2905 birlik bor edi. DataProt axborot portali ma'lumotlariga ko'ra, 2027 yilga borib sun'iy intellektning global bozori 267 milliard dollarga etadi. Aksariyat sun'iy intellekt kompaniyalari mashinani o'rganish dasturlarini ishlab chiqishga sarmoya kiritmoqda, ya'ni 2020 yilda sun'iy intellektga asoslangan ishlanmalarga yo'naltirilgan investitsiyalar hajmi 67,9 milliard AQSh dollarini tashkil etdi [10]. 2020 yilda sun'iy intellekt texnologiyalarini rivojlantirishga xususiy sarmoyalarning ulushi 9,3 foizga o'sdi va 40 milliard dollarni tashkil etdi [7]. Shuningdek, inson nutqini taniy oladigan dasturlarga

katta moliyaviy resurslar sarflanadi. Ushbu segment, tahlilchilarning fikriga ko'ra, 2020 yilda 12,5 milliard AQSh dollaridan ortiqni tashkil etdi.

Sun'iy intellekt texnologiyalari chakana savdo, qurilish, axborot texnologiyalari, ta'lim va boshqalar kabi turli xizmat ko'rsatish sohalarida keng qo'llaniladi. Ushbu biznes sohalarining har biri iste'molchilarning xatti-harakatlarini boshqarish, bozorning kelajakdagi tendensiyalarini o'rganish va turli muntazam jarayonlarni avtomatlashtirish uchun texnologiyalardan foydalanadi. Quyida sun'iy intellekt imkoniyatlarini qo'llash xizmat ko'rsatish sohalarini ko'rib chiqamiz:

1. Turizm. Turli sayyohlar ta'bi, byudjeti va qiziqishlariga asoslangan holda turizm xizmatlarini taklif qiladi: Qiziqishlar va oldingi sayohatlarga asoslangan mehmonxonalar, restoranlar, muzeylarni tavsiya qilishi. Netflix uslubidagi "Siz uchun tavsiyalar" modeli turizm ham joriy etilmoqda. Chatbot yoki AI-assistent orqali shaxsiy marshrut tuzadi.

2. Transport. Inson aralashuvisiz to'liq avtonom haydash qobiliyatiga ega sun'iy intellekt algoritmlaridan foydalangan holda o'zi boshqariladigan avtomobillar transport tizimini sezilarli darajada o'zgartirishi mumkin. Sun'iy intellektdan foydalanadigan mashinalar transport va muqobil marshrutlarni tahlil qilib, sayohat vaqtini qisqartiradi [6].

3. Sog'liqni saqlash. Avtonom jarrohlik robotlari, tibbiy xodimlar uchun virtual yordamchilar va avtomatik tasvir diagnostikasi so'nggi ishlanmalar bo'lib, ular tufayli sun'iy intellekt sog'liqni saqlash sohasining texnologik taraqqiyotida, shuningdek, teletibbiyot xizmatlarini rivojlantirishda hal qiluvchi rol o'ynay boshlaydi [5].

4. Ko'ngilochar soha. Neyron tarmoqlarga asoslangan mashinani o'rganish foydalanuvchilarning xatti-harakatlari ssenariylarini bashorat qilish va filmlar, musiqalar, teleko'rsatuvlar hamda iste'molchini qiziqtirgan boshqa kontentni tanlash bo'yicha tavsiyalar berish imkonini beradi. Sun'iy intellekt foydalanuvchining xohishiga qarab, reklamaning shaxsiylashtirilgan tanlovini amalga oshiradi, bu maqsadli reklama nuqtai nazaridan marketing samaradorligini oshirishga va sotishni oshirishga yordam beradi.

5. Sport. Sun'iy intellekt algoritmlari bilan ta'minlangan bashoratli tahlil va avtomatlashtirish biznes qarorlarini qabul qilish, chiptalarni sotish va sportchilarning natijalarini bashorat qilish uchun ishlatiladi. Ta'kidlash kerakki, biznesda qo'llaniladigan sun'iy intellekt barcha sohalarida ish faoliyatini yaxshilashga yordam beradi.

Masalan, sun'iy intellekt ma'lum tor yo'naltirilgan vazifalarni hal qiladigan jarayonlarga quyidagilar kiradi:

1. Narx belgilash. Sun'iy intellekt statistik ma'lumotlarni o'rganadi va ma'lum bir turdagi mahsulot uchun narxlarni eng maqbul taqsimlashni tanlash uchun katta hajmdagi ma'lumotlarni qayta ishlagan holda bashorat qilish funksiyalarini bajaradi. Bu kompaniyaning daromadlari hajmini bir necha bor oshirish imkonini beradi.

2. Xavfsizlik. O'z-o'zini o'rganadigan neyron tarmoqlar mijozlarning xatti-harakatlarini tahlil qiladi va shubhali tranzaksiyalarni hisoblab chiqadi, shu bilan kiberfiribgarlar va kiberjinoyatchilar harakatlarining salbiy oqibatlarini sezilarli darajada kamaytiradi, bu esa moliyaviy yo'qotishlarni sezilarli darajada kamaytirishga, tizim xavfsizligini oshirishga va foydalanuvchi ishonchini oshirishga olib keladi [5].

3. Marketing sohasi. Oldingi sotuvlarni o'rganish va bozorni chuqur o'rganishga asoslangan sun'iy intellekt tizimlari voqealar rivojlanishi uchun ssenariylarni bashorat qiladi. Algoritmlar mijozlarning aloqa ma'lumotlarini, tranzaksiyalar miqdorini va ular sotib olgan

tovarlar yoki xizmatlarni o'rganadi [1]. Bundan tashqari, sun'iy intellekt samarali va muvaffaqiyatsiz qarorlar va harakatlarni solishtirish uchun raqobatchilarning xatti-harakatlarini tahlil qiladi. Bu kompaniyaga yuqori ehtimollik bilan moliyaviy muvaffaqiyat bilan yakunlanadigan malakali marketing strategiyasini ishlab chiqish va amalga oshirish imkonini beradi.

4. Ma'lumotlarni qayta ishlash tezligi. Big Data (katta ma'lumotlar) sun'iy intellekt ishi uchun asosiy vositadir. Sun'iy intellekt sizga katta hajmdagi ma'lumotlarni tez va samarali tahlil qilish, javob yo'llarini ishlab chiqish va strategik rejalashtirishni yaratish imkonini beradi. Misol tariqasida ayirboshlash operatsiyalarini amalga oshirishda sun'iy intellekt tizimlaridan foydalanish mumkin. Shuni ta'kidlash kerakki, an'anaviy dasturiy ta'minot algoritmlari oldindan tayyorgarliksiz tez o'zgaruvchan sharoit va ma'lumotlarga mustaqil ravishda moslasha olmaydi. Sun'iy intellekt algoritmlari bunday imkoniyatni taqdim etadi va birjadagi ish unumdorligini oshiradi [3].

5. Avtomatlashtirish jarayonlari. Xodimlar ishida mumkin bo'lgan xatolarga olib keladigan ko'plab omillar mavjud. Ma'lumotlar, funksiyalar va texnologiyalardan foydalangan holda, insonga xos bo'lgan his-tuyg'ularga ega bo'lmagan sun'iy intellekt xatosiz va aniq ishlashga imkon beradi [6]. Shu bilan birga, shuni ta'kidlash kerakki, sun'iy intellektga inson xabarlarida kinoya va ikki tomonlama ma'noni aniqlash imkonini beruvchi bir qator tadqiqotlar allaqachon olib borilmoqda. Xususan, Markaziy Florida universitetining amerikalik olimlari neyron tarmoqlarni o'qitish va o'rganish asosida sun'iy emotsional intellektni yaratdilar. Bu inson his-tuyg'ularining namoyon bo'lishini taniy oladigan va izohlay oladigan istiqbolli sun'iy intellekt quyi tizimidir. Buning yordamida inson va sun'iy intellekt o'rtasidagi yanada tabiiy va qulay o'zaro ta'sirga erishiladi [5].

6. Virtual yordamchilar. Chatbotlar, Siri va Ok Google bular yagona misol emas [4]. Masalan, Tinkoff internet-banking ilovasida qo'llanilgan Oleg chatboti bank mijozlari bilan raqamli qurilmalar orqali muloqot qilish uchun nutqni tanishdan foydalanadi va standart bank operatsiyalarini, masalan, pul o'tkazmalarini amalga oshiradi. Xuddi shu funksiyalarni Sber ekotizimining dunyodagi birinchi Salyut virtual yordamchilari oilasi bajaradi [8].

Xizmat ko'rsatish sohasida sun'iy intellektni rivojlantirishning istiqbolli yo'nalishlari

Sun'iy intellektni qo'llashning istiqbolli yo'nalishlari — bu inson harakatlari kuzatiladigan va takrorlanadigan jarayonlar. Shuni alohida ta'kidlash kerakki, bugungi kunda bunday texnologiyalarni ishlab chiqish va joriy etish insonni mutlaqo hamma narsada almashtiradigan darajada rivojlanmagan. Yirik texnologiya kompaniyalari kompyuterni ko'rish, harakatni boshqarish modullarini yaratish, nutqni tushunish, tashkil qilish va kompyuterni o'rganishdan foydalangan holda ma'lumotlarga kirishni ta'minlash bilan bog'liq ajoyib natijalarga erishdi [7]. Sun'iy intellekt tizimlarining eng mashhur ilovalari orasida yuzni aniqlash tizimlari, tabiiy tilni qayta ishlash va nutq sintezi, shuningdek, natijalarni bashorat qilish uchun avtomatlashtirilgan analitik tizimlar mavjud. Shunga qaramay, zamonaviy kompaniyalarda inson ko'zlari yoki nutq uchun mas'ul bo'lgan individual miya sohalari ishining aniqligini takrorlay oladigan yetarlicha ishonchli intellektual texnologiyalar mavjud emas [10].

Sun'iy intellekt sayyoramizning ekologik muammolarini hal qilish uchun yangi imkoniyatlar ochadi. Ushbu sohadagi asosiy xavflar texnologiya xavfsizligi va nazorati bilan bog'liq. Shuningdek, sun'iy intellektidan foydalanishning axloqiy masalalari va ijtimoiy-iqtisodiy

oqibatlarini hisobga olish kerak. Shunga qaramay, yangi texnologiyalar odamlarga o'simliklar va hayvonlarning holatini nazorat qilishda yordam beradi va iqlim sharoitiga ta'sir qiladi.

Raqamli kompaniyalarda sun'iy intellektidan foydalanish istiqbollari

Qayd etish joizki, Facebook neyron tarmoqlarda axborotni saqlashning Expire-Span deb nomlangan yangi usulini ishlab chiqdi. Usul alohida ma'lumotlar bo'laklariga ularning dolzarbligi va ahamiyatiga qarab amal qilish muddatini belgilash prinsipiga asoslanadi.

Sun'iy intellekt tizimlari turli ma'lumotlarning ahamiyatlilik darajasi va ozchiligini hali ajrata olmaganligi sababli, yangi modelni joriy etish neyron tarmoqlarga ma'lumotlarni tashkil qilish va saqlashda tezkorlikni oshirishga imkon beradi hamda shu bilan algoritmlarning hisoblash resurslarini sezilarli darajada tejaydi [6].

Ko'p vazifalarni bajarishga qodir kuchli sun'iy intellekt insonga o'xshash kognitiv qobiliyatlarga ega bo'lishdir. Bir vaqtning o'zida bir nechta kontekstlarda muammolarni hal qilish uchun uning funksionalligi deyarli cheksizdir: masalan, shaxmat o'ynash, she'r yozish, matematik muammolarni hal qilish, biznes tahlili va alohida shaxs sifatida o'z intellektidan xabardorlik. Mutaxassislarining fikricha, kuchli sun'iy intellekt 2040-2075 yillar oralig'ida paydo bo'ladi.

Shuni ta'kidlash kerakki, sun'iy intellekt va Big Data rivojlanishi bir-biri bilan chambarchas bog'liq. Mashinani o'rganish katta hajmdagi ma'lumotlarni talab qiladi [2,6]. Neyron tarmoqlarni o'rganish jarayoni uchun dastlabki ma'lumotlarni to'g'ri tanlash qobiliyati ixtisoslashgan mutaxassislarining o'ziga xos vakolatlaridan biridir, ammo bu yagona emas. Sun'iy intellektni o'rganish jarayoni ham kuzatilishi va sozlanishi kerak. Misol uchun, agar neyron tarmoqlarning ishlashi natijasida noto'g'ri yoki shubhali natijalar olingan bo'lsa, dastlabki ma'lumotlar to'plamlarini o'zgartirish va tizimni "qayta tayyorlash" talab qilinadi. O'quv jarayonini har doim ham to'liq avtomatlashtirish mumkin emas, aksariyat vazifalar uchun "mashinani o'rganish" bilan bir qatorda "mutaxassislarni o'rganish" ham talab qilinadi, bunda inson sun'iy intellekt tizimiga berilgan topshiriqning qaysi yechimlari to'g'ri va qaysi biri ekanligini ekanligini qo'lda ko'rsatadi.

Ko'rib turganingizdek, nosozliklarni tuzatish kerak, bu tanish dasturlash jarayonidan butunlay boshqacha ko'rinadi. Albatta, yaratilgan natija har qanday boshqa tizim kabi sinchkovlik bilan tekshirilishi kerak.

Xulosa va takliflar. XXI asrning innovatsion raqamli texnologiyalarini rivojlantirish jarayoni biznesni boshqarish samaradorligini oshirish uchun avtomatlashtirish, aniqlik va boshqa imkoniyatlar mavjudligi orqali iqtisodiy o'sishni rag'batlantiradi. Raqamli transformatsiya va sun'iy intellekt algoritmlari turli biznes jarayonlarida qo'llaniladi, chunki ular muayyan individual resurslardan maqsadli foydalanish orqali ba'zi tizimli qarama-qarshiliklar va ziddiyatlarni bartaraf etishga yordam beradi. Bu iqtisodiyotni barqaror rivojlantirish, mehnat unumdorligini oshirish va biznes jarayonlarini yanada optimallashtirish uchun zamin yaratadi.

Bugungi kunda sun'iy intellekt algoritmlarini kichik va o'rta biznesda qo'llash, agar sun'iy intellekt bo'yicha samarali o'qitish jarayonini qurishni ta'minlaydigan yetarli hajm va sifatli ma'lumotlar mavjud bo'lsa buni amalga oshirish mumkin. Shu maqsadda mashinani o'rganish uchun o'z kuchlari va vositalarini ta'minlaydigan bir qator mavjud platformalar mavjud, misol uchun, Amazon (Azure), Yandex, Mail.ru yuqori ixtisoslashgan platformalardir. Sun'iy intellekt algoritmlari yordamida banklar va do'konlardan shaxsiy takliflar, qidiruv

tizimlaridagi ma'lumotlar, individual imtiyozlarni hisobga olgan holda, onlayn shifokor bilan bog'lanish va hokazolarni olish mumkin.

Britaniya Gartner ma'lumotlariga ko'ra, 2022 yilda global kompaniyalar sonining 1/3 qismi sun'iy intellekt tizimlariga sarmoya kiritadi. Sun'iy intellektidan foydalanish tufayli 2030 yilga borib jahon yalpi ichki mahsuloti (YaIM) 14 foizga oshib, 15,7 trillion AQSh dollarini tashkil etadi [6]. Shu o'rinda sanoat ishlab chiqarishining 900 foizga o'sishi kutilmoqda.

Yuqoridagi tahlillarga asoslanib, mazkur tadqiqotda zamonaviy xizmat ko'rsatish, texnologiya, servis sun'iy intellekt imkoniyatlaridan keng foydalanayotganligi haqidagi asosiy xulosaga kelindi. Mutaxassislar sun'iy intellekt startaplari va mashinani o'rganishga asoslangan turli mobil ilovalar sonining ko'payishini bashorat qilmoqdalar, ba'zi ish o'rinlari mutlaqo yangi ish o'rinlari bilan almashtiriladi, vazifalarni qayta taqsimlash, ijodiy va murakkab faoliyat insonda qoladi, ya'ni insonlar qo'l mehnatidan voz kechib aqliy mehnat bilan shug'ullanishga o'tadilar.

Kelajakda robot komplekslari va sun'iy intellekt algoritmlari inson uchun raqib emas, balki sherik bo'lishi kerakligi haqidagi gipotezani shakllantirish imkonini berdi. Shunday qilib, sun'iy intellekt sohasidagi texnologik yutuq hozirda kuzatilayotgan global iqtisodiy tanazzul muammosiga yechim bo'ladi.

Adabiyotlar/Литература/References:

1. Galyamov, I. R. (2020). *Sifrovizasiya ekonomiki: tendensii i vizovi dlya biznesa*. M.: Institut innovatsionnogo razvitiya.
2. Yusupov, A. M. (2021). *Sifrovaya transformatsiya v Uzbekistane: podxodi i perspektivi razvitiya*. Tashkent: Uzbektexnologiya.
3. Pereira, P., & Silva, P. (2021). *Artificial Intelligence in Startups: Transforming the Digital Economy*. Journal of Technology and Innovation, 12(3), 45-59.
4. Minsifri Uzbekistana (2020). *Strategiya «Sifrovoy Uzbekistan – 2030»*. Tashkent: Ministerstvo razvitiya informatsionnii texnologiy i kommunikatsiy Respubliki Uzbekistan.
5. Shkor O.N., Sevzyuk Ch.A. *Iskusstvenniy intellekt v Digital-marketinge // Big Data and Advanced Analytics*. – 2020. – № 6-3. – c. 38-41.
6. Arxipov L.I. *Bolshie dannie i iskusstvenniy intellekt v biznese: razvitie i regulirovanie // Big Data and Advanced Analytics*. – 2020. – № 6-3. – c. 122-127.
7. Buxtiyarova T.I. *Sifrovaya ekonomika: osobennosti i tendensii razvitiya // Biznes i obshchestvo*. – 2019. – № 1(21). – c. 22.
8. Kitzmann H., Yatsenko V., Launer M. *Artificial intelligence and wisdom // Innovatsii v menedjmente*. – 2021. – № 1(27). – p. 22-27.
9. Leksin V.N. *Iskusstvenniy intellekt v ekonomike i politike nashego vremeni. Statya 2. Iskustvenniy intellekt kak tovar i usluga // Rossiyskiy ekonomicheskii jurnal*. – 2020. – № 5. – c. 3-33. – doi: 10.33983/0130-9757-2020-5-3-33.
10. Askarov, R. X. (2020). *Razvitie startup-ekosistemi v Uzbekistane: vizovi i vozmojnosti*. Tashkent: Ekonomika i finansi.

SCIENCEPROBLEMS.UZ

IJTIMOYIY-GUMANITAR FANLARNING DOLZARB MUAMMOLARI

№ 5/3 (5) – 2025

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

“Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari” elektron jurnali 2020-yil 6-avgust kuni 1368-sonli guvohnoma bilan davlat ro‘yxatiga olingan.

Muassis: “SCIENCEPROBLEMS TEAM”
mas’uliyati cheklangan jamiyati

Tahririyat manzili:

100070. Toshkent shahri, Yakkasaroy tumani, Kichik Beshyog‘och ko‘chasi, 70/10-uy. Elektron manzil: scienceproblems.uz@gmail.com

Bog‘lanish uchun telefon:

(99) 602-09-84 (telegram).